

Asia: VN/7187/2026

Lausuntopyyntö Oikeuspalveluviraston ehdotuksesta organisaatorakenteen ja toimipaikkaverkoston muuttamiseksi

1. Yleiset kommentit Oikeuspalveluviraston ehdotuksista

Kommentit

Toimipaikkaverkoston supistaminen 158 toimipaikasta 38 toimipaikkaan ja oikeusaputoimistojen määrän vähentäminen nykyisestä 22 toimistosta yhdeksään ovat erittäin merkittäviä rakenteellisia muutoksia ja niillä on huomattavia vaikutuksia palveluiden saavutettavuuteen.

Toimipisteiden lakkauttaminen esitetyllä tavalla asettaa maakuntien reuna-alueiden asukkaat eriarvoiseen asemaan keskuskaupungin tai sen lähialueiden asukkaisiin verrattuna. Suupohjan seutukunnasta ja sen lähetyviltä olisi poistumassa fyysiset asiointipisteet (Kauhajoki, Teuva, Kurikka). Seinäjoki on liian etäällä saavutettavuuden, oikeusturvan ja yhdenvertaisuuden kannalta.

Toimipaikkaverkoston muutokset tulisikin toteuttaa vaiheittain, niiden vaikutuksia seurata säännöllisesti ja tarvittaessa toimipaikkaverkostoa tulee voida tarkistaa saatujen kokemusten perusteella. Toimipaikkaverkostoa koskevissa ratkaisuissa tulee myös huomioida alueelliset erityispiirteet, julkisen liikenteen saatavuus sekä asiakkaiden tosiasialliset mahdollisuudet käyttää palveluita. Vaikka osa nykyisistä toimipaikoista toimiikin ajanvarauksella ilman vakituista henkilöstöä, niillä voi silti olla suuri merkitys paikallisille asiakkaille.

Uudistuksen vaikutukset kansalaisten oikeusturvan toteutumiseen tulee arvioida erityisen huolellisesti. Oikeuspalveluiden saavutettavuus, alueellinen yhdenvertaisuus sekä palveluiden tosiasiallinen saatavuus tulee turvata koko maassa myös uudistuksen jälkeen. Ehdotettu toimipaikkaverkoston merkittävä supistaminen herättää huolta erityisesti harvaan asuttujen alueiden sekä ikääntyneiden, heikossa asemassa olevien ja digitaalisia palveluja rajoitetusti käyttävien asiakkaiden osalta. Digitaalisten palveluiden merkitys on kasvanut, mutta kaikki asiakkaat eivät kuitenkaan kykene käyttämään sähköisiä palveluita itsenäisesti. Erityisesti pitkien välimatkojen alueilla tulee säilyttää riittävä mahdollisuus henkilökohtaiseen asiointiin. Oikeusapupalveluiden alueellinen saavutettavuuden turvaaminen myös jatkossa edellyttää esim. liikkuvia palveluja ja etäpalveluja.

2. Edunvalvontatoimistojen määrä, alueet ja nimet

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

3. Talous- ja velkaneuvontatoimistojen määrä, alueet ja nimet

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

Talous- ja velkaneuvontaa koskevassa uudistuksessa tulee varmistaa, ettei palvelujen saavutettavuus heikkene erityisesti alueilla, joilla asiakkaiden taloudelliset ja sosiaaliset haasteet ovat kasvussa. Talous- ja velkaneuvonnan resurssit tulee mitoittaa todellisen palvelutarpeen mukaisesti ja varmistaa yhteistyön sujuminen oikeusaputoimistojen ja muiden viranomaisten kanssa myös organisatoristen muutosten jälkeen.

4. Oikeusaputoimistojen määrä, alueet ja nimet

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

5. Ehdotus johtavan talous- ja velkaneuvojan kelpoisuusvaatimuksesta

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

Johtavan talous- ja velkaneuvojan kelpoisuusvaatimuksista säättäminen asetustasolla on perusteltua, koska tehtävän vastuullisuus sekä palveluiden merkitys asiakkaiden oikeusturvalle edellyttävät riittävää koulutusta, kokemusta ja johtamisosaamista.

6. Ehdotus viroista, joissa edellytetään erinomaista ruotsin kielen taitoa ja hyvää suomen kielen taitoa

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

7. Edunvalvonnan sijaistoimistot

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

8. Ehdotus toimipaikoista

Kommenttinne ehdotuksesta ja sen vaikutuksista

-

Yli-Yrjänäinen Janne
Isojoen kunta